

Miljöspendanalys

Emma Sjögren emma.sjogren@ivl.se

”En **miljöspendanalys** är en inköpsanalys där olika miljöfaktorer har integrerats. Det gör det möjligt att undersöka den miljö- och klimatpåverkan som uppstår till följd av inköp inom offentlig sektor. Men också att undersöka vilken och hur stor miljöpåverkan olika typer av inköp har i relation till andra typer av inköp”

Miljöspendanalys

– Beskrivning av en metod för att integrera
klimatpåverkan i allmänna inköpsanalyser

RAPPORT 2019:4

Beräkna klimatpåverkan från inköp

LCA

Indikator på inköpsens miljöpåverkan i relation till andra inköp

Ta fram inköpskategorier som bör prioriteras

Klimatindikatorerna

Kärnan i miljöspendanalysen är miljöindikatorerna. För LCA finns det i dagsläget bara klimatindikatorer. När vi på dessa sidor skriver miljöindikatorer är det alltså synonymt med klimatindikatorer. Dessa ligger på nivå 4 i vår kategoristruktur. Det går i princip att bygga ut kategoristrukturen med fler underliggande nivåer, ända ned till artikelnivå. I följande avsnitt beskriver vi klimatindikatorerna och nivå 4 i kategoristrukturen samt kopplar den till nomenklaturerna CPV och UNSPSC.

Indikatorerna beskriver den klimatpåverkan som inköp av olika typer (inköpskategorier) kan ha. Vad klimatindikatorerna baseras på och hur de är uppbyggda beskrivs i rapporten [Miljöspendanalys - metod för att analysera miljöpåverkan](#).

[Klimatindikatorer i miljöspendanalysen \(Excel-fil för nedladdning\)](#)

[Miljöspendanalys - metod för att analysera miljöpåverkan \(rapport\)](#)

Benämning av inköpet

Klassificeringar, möjlig 4:e nivå i kategoristrukturen

UNSPSC version 2011		CPV		
UNSPSC-kod	UNSPSC benämning	CPV-kod (kod JJ är ej CPV)	Utbyggd CPV (ej officiell, hjälp-kod)	CPV benämning
		006040364-JJ	006040364-JJ	Ej CPV - IT-hårdvara, skärmar, utskrift - defaultvärde
43210000	Datorutrustning och tillbehör	30200000-1	30200000-1	Datorer och datamateriel
43211503	Bärbara datorer	30213100-6	30213100-6	Bärbara datorer
43211500	Datorer	30213300-8	30213300-8	Stationär dator
		30231000-7	30231000-7	Datorskärmar och manöverenheter
		30231310-3	30231310-3	Platta bildskärmar
43223309	Patch-panel	30231320-6	30231320-6	Pekskärmar

Kategoristruktur

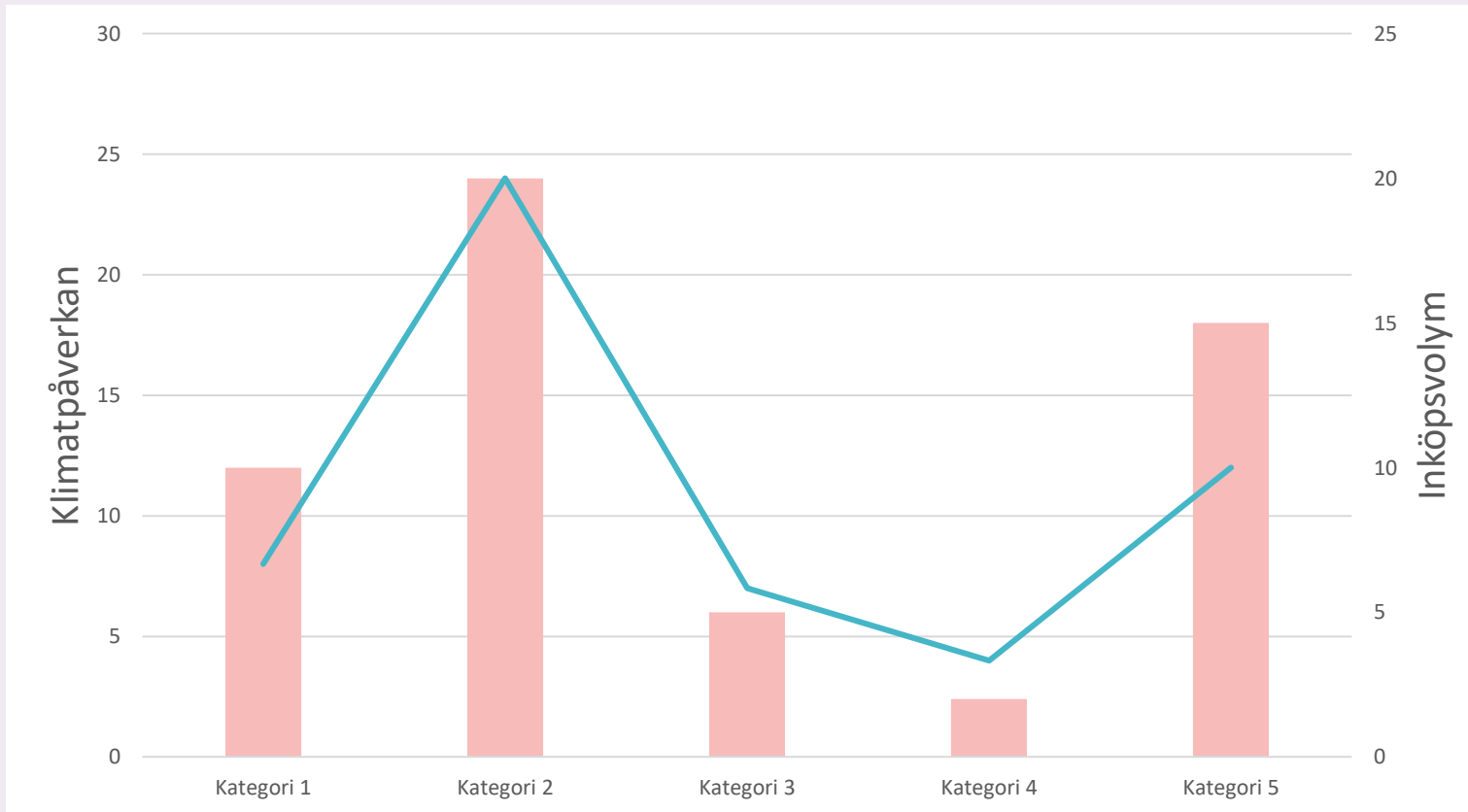
Kategoristruktur					
nivå 3		nivå 2		nivå 1	
kat 3 nr	kategori nivå 3	kat 2	kategori nivå 2	kat 1	kategori nivå 1
3,0	IT-hårdvara, skärmar, utskrift	4,0	IT och tele	6,0	Organisation
3,0	IT-hårdvara, skärmar, utskrift	4,0	IT och tele	6,0	Organisation
3,0	IT-hårdvara, skärmar, utskrift	4,0	IT och tele	6,0	Organisation
3,0	IT-hårdvara, skärmar, utskrift	4,0	IT och tele	6,0	Organisation
3,0	IT-hårdvara, skärmar, utskrift	4,0	IT och tele	6,0	Organisation
3,0	IT-hårdvara, skärmar, utskrift	4,0	IT och tele	6,0	Organisation
3,0	IT-hårdvara, skärmar, utskrift	4,0	IT och tele	6,0	Organisation

Klimatindikator

CPV	Klimatpåverkan (kg CO ₂ -e/SEK)		
CPV benämning	Specifika indikator	Default indikator	CPV för default
Ej CPV - IT-hårdvara, skärmar, utskrift - defaultvärde		0,034625923	30213100-6
Datorer och datamateriel	0,0101215737		
Bärbara datorer	0,0346259226		
Stationär dator	0,0208912101		
Pekskärmar			

$$\text{Klimatpåverkan [kg CO}_{2\text{-ekv}]} = \text{Klimatindikator} \left[\frac{\text{kg CO}_{2\text{-ekv}}}{\text{SEK}} \right] \times \text{Inköpsvolym [SEK]}$$

Resultat

Sammanfattning

Nulägesbeskrivning

Jämföra olika kategorier med varandra

Prioritera i det strategiska inköpsarbetet

Indikativt resultat

Kategoriträd och förståelse för vad som köps in

Se [Upphandlingsmyndighetens hemsida](#)

Funderar du på om du ska genomföra en miljöspendanalys eller inte? Gör det!

Tack!

Emma Sjögren emma.sjogren@ivl.se

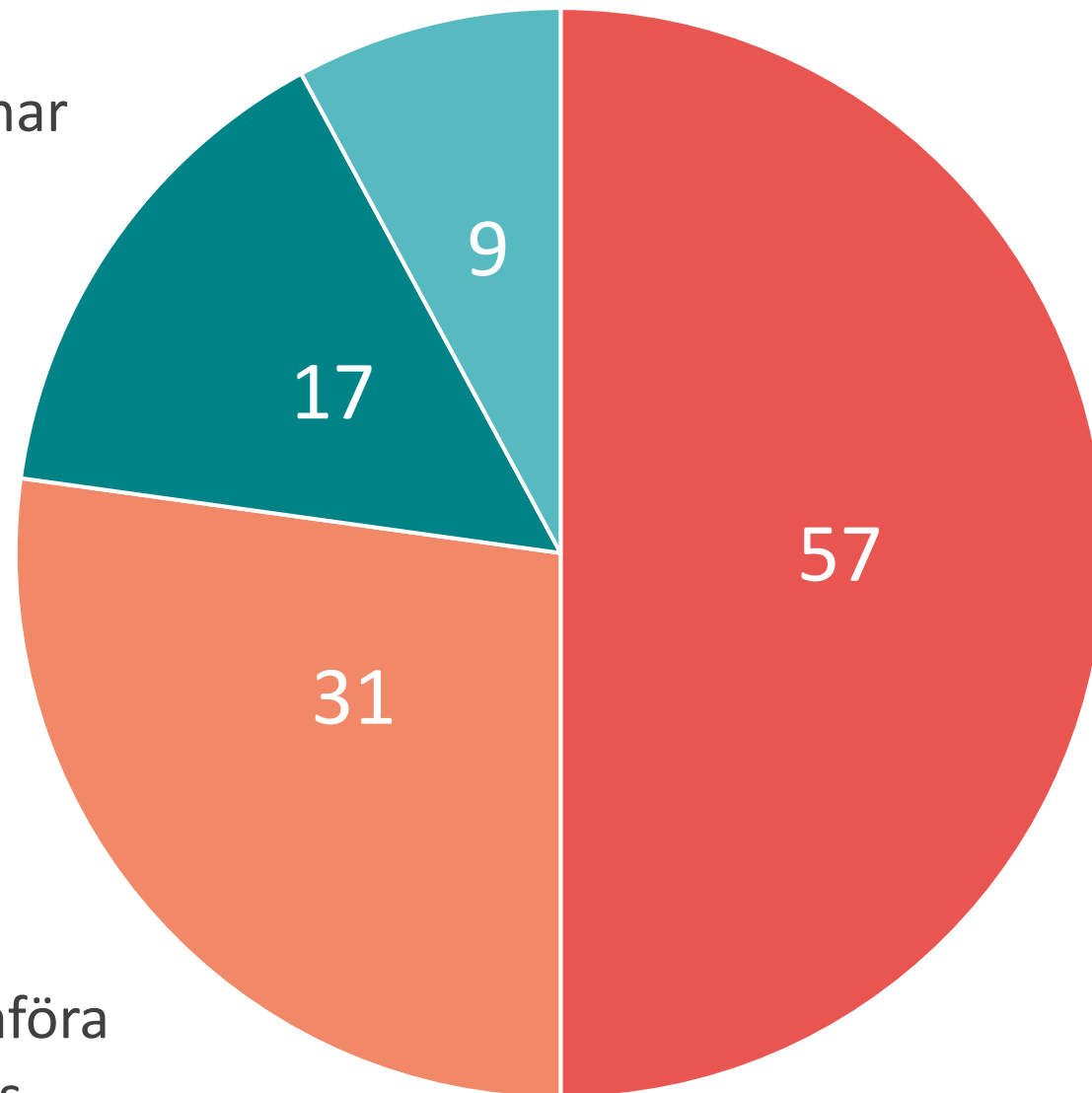
Erfarenheter av miljöspendanalys

Emma Sjögren emma.sjogren@ivl.se

Arbete pågår med en miljöspendanalys.

Ja, en miljöspendanalys har utförts.

Nej, ingen miljöspendanalys har utförts och planeras ej att utföras.

Planer finns att genomföra en miljöspendanalys.

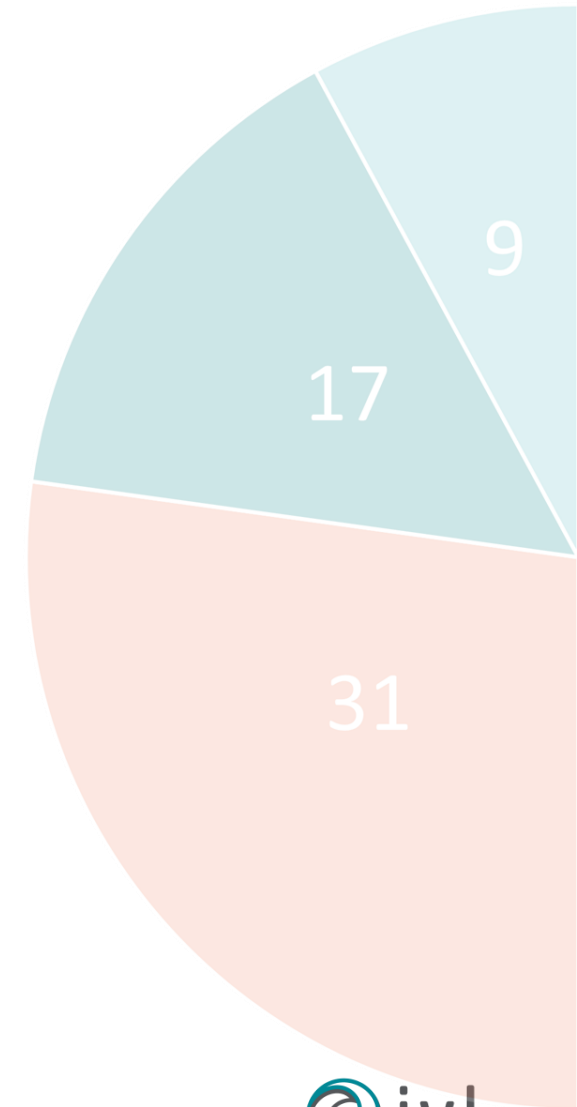
Varför?

“Kartlägga kommunens verksamheters utsläpp för att kunna koppla dessa till kommunens CO2budget”

“För att kartlägga klimatpåverkan av inköpen och kunna fördela dessa på de olika förvaltningarna”

“För att kunna arbeta med att minska klimatpåverkan från våra inköp i linje med det långsiktiga målet att bli en klimatneutral kommun”

“Kopplat till vårt mål i Miljöprogrammet, för att få en helhetsbild över organisationens utsläpp och kunna arbeta strategisk med utsläppsminskningar”

Vad kan resultaten användas till?

Identifiera och prioritera kategorier

Bekräftelse

Förenkla för upphandlare

Skapa förståelse

Som pedagogiskt verktyg

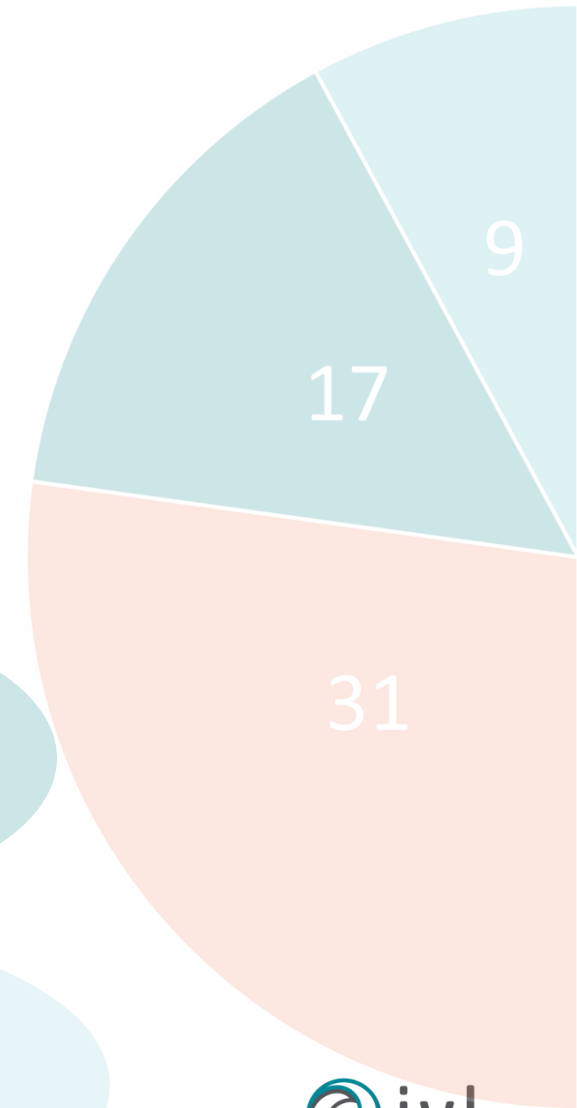
Förtydliga var fokus bör ligga

Resultatet är för grovt/opålitligt för att användas

Synliggöra var mest nytta kan göras

Möjlighet att sätta egna klimatmål

Ökat engagemang kring hållbara inköp

Fördelar

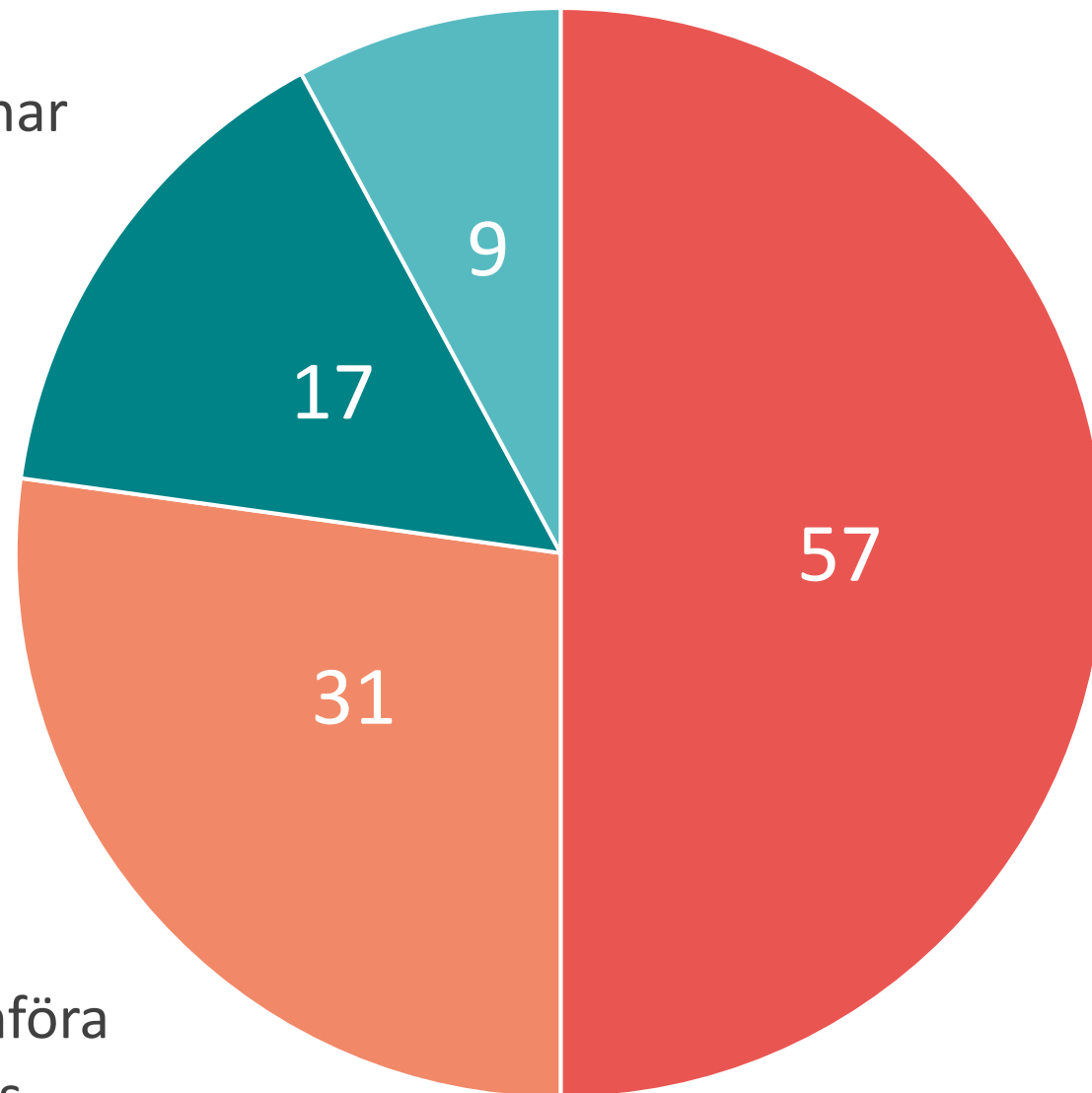
Kunskapshöjande
Skapar medvetenhet
Möjlighet att analysera
Kommunikationsverktyg
Uppföljning mot ekonomisk budget
Relativ enkel och kostnadsfri

Nackdelar

Omfattande manuellt arbete
Svårt att följa upp
Svårt att se minskningar
Svårt att omsätta i praktiken
Schablonvärden/generella klimatindikatorer

Arbete pågår med en miljöspendanalys.

Ja, en miljöspendanalys har utförts.

Nej, ingen miljöspendanalys har utförts och planeras ej att utföras.

Planer finns att genomföra en miljöspendanalys.

Varför inte?

57

Resurs- och kunskapsbrist

Otydligt vem som är ansvarig,
kunskapsbrist

Saknar uppdrag, ej prioriterat,
resursbrist, kunskapsbrist

Andra skäl
Annan metod

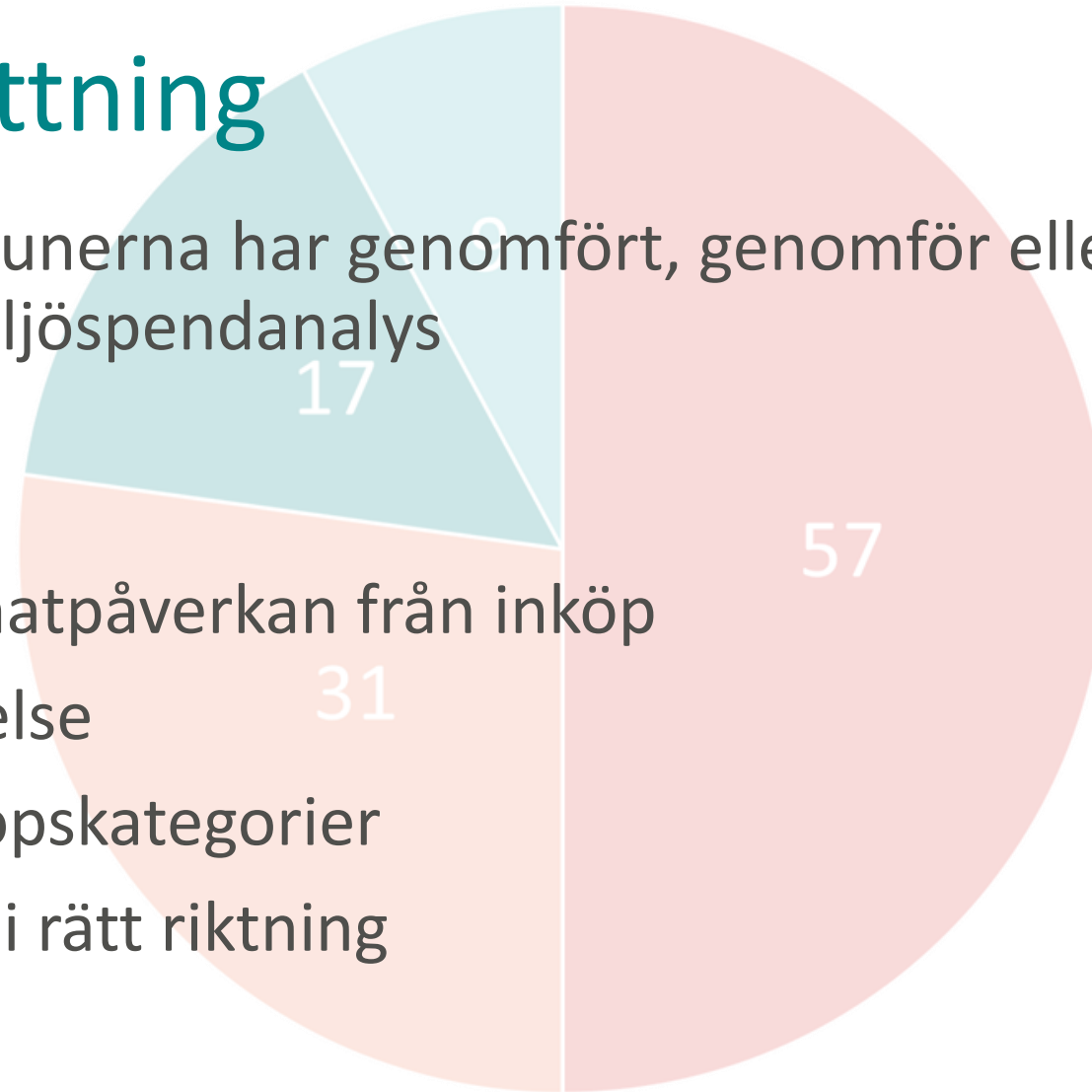
Sammanfattning

Hälften av kommunerna har genomfört, genomför eller planerar att genomföra en miljöspendanalys

Varför?

- Kartlägga klimatpåverkan från inköp
- Skapar förståelse
- Prioritera inköpskategorier
- Rikta insatser i rätt riktning

Framöver?

Tack!

Emma Sjögren emma.sjogren@ivl.se

